

Себеплик

2012 жылда «Урушу сабийлери» Битурросей Ямаит биригип кыурагъи эди. Аны баш бору урушу сабийлерини жашу болумларын илгендируу болганды. 1926-1945 жылдада тууганла кыралны кыайсы даражада урунган кыулукчулары да алагъа эс бурруча.

Ол жылпаны адамлары асламысы сактаула, пенсиячыдыла. Мында алагъа бир торлю болушлук этер эсек деп корешедиле. Бизни республикада да барды аланы бөлмюлери. Аны таматасы Замир Канаметовду. Бизни бла ушагында ол былай дейди:

«Урушу сабийлерине ача болушлук этигиз деп, Кырал Думагъа тогузукер кыагъат жазылганды. Алыгъа андан жууап келмегенди. Алай биз аны бла чекленип кыаллык тойлоубуз, ол жумушну бардырылкъыбыз. Замир Канаметов айтангга кере, бу орга-

Абаданлагъа эс тапдыра

низацияны республикада он бөлмю барды. Хар районда, сора Нальчик шахарда. Шахардагыны таматасы Улбашланы Светланады. Ай сайын, квартал сайын Светлана нёвратлери бла урушу сабийлерини юйлерине барып, халларын тинтедиле.

Элдеде организацилла да баш турмайдыла. Администрацияны келечилери бла мектепле баратды. Школчула бла ушагъ этедиле, ала бла аныгылау ишле бардырадыла, аланы назмула окугъанларына, жыр айтанларына тынгыладыла. Окуучулары пионерлеге алгъан заманда да аныа болдыле. Кысха айтаанда, мектепле бла байламлык жорюгелле турдыла, андан сора миллет биригилеуе бла да.

Светлана Исмаиловна: «Дагъстанда санаторийге солургъа жыл сайын ол кыуамдан келени жибере турабыз. Анда саулыкларына да кыагъдырып, солугъан да этип, кыуанып байдырыла», – дейди.

ОСМАНЛАНЫ Хыиса.

Спорт

Элбрус район не заманда да спортчула бла бай болганды. Жыл сайын аял республиканы спорт кызмасына кеп тюрлю саугъала бла шийинде келтиредиле. Тынраууз шахарны тренерлерини араларында жаш тюрлюе кесин сюйорлагъан, атын да иги бла айтдырган тренер Этезланы Владимирди. Бюгюн аны бла ишинде жетишмилери, кемчиликтерини юсюнден да болганды ушагыбыз.

– Владимир, сен спортка кыалай келгенсе? – Сабийлигимден спортка кыаюрушюу бек жарата эдим. Биринчи атламларымы «Геолог» спорт комплекседе каратэ-2 секцида башлагъаным. Андан берип 34 жыл озганды. Саулай бир ёмюр девялыккъа. Ол заманда биринчи тренерим Артур Владимирович Байбеков эди. Билген затларына мени керти да кыйла юйреткеге корешкенди ол.

Жылдан-жылгъа эсе баргъаным сайын, спортда да сынамем айны эди. Адам бир ишин сюйюп толтурса, жетишмиле болмай кыаламды. Дагында манга кызылган салган тренерлени сагызна, С.В. Кривокуцкий, Е.А. Могилевецки, О.А. Цойну, М.А. Думанишвили, З.З. Пышкову журтеп бла эстергючюм. Алай аскер тоюшюени искусствосуна терен юйреткен да белгиле аял он уста Хитоси Касуя болганды. Бусагъатда каратени WKS тюрлюсюнден дунияны, Азияны толук контакты каратеден чемпионуна, каратени WKS тюрлюсюнден россий эм битеудияны эршиуелени, кыагъш единоборстволаны призёрума, аскер самбодан да алчылына сынамган.

– Тынрауузгъа уа кычван кыагъанса? Мында ишин кыалай башлагъанса? – Сюйген шахарыма 2017 жылда кыайтанма. Ол мени мында болмагъан он жылны ичинде жаш тюрлюе спортка суугъанганын сезген эдим, бегиреке аскер искусстволыгъа. Сора, атам бла, юйюром бла да кенгешсе мени карагъан секция ачыгъа такулеленеме. Ма алай бла «Барс-Тынраууз» деген спорт клубу ишлеп башлайма. Беш жылдан а, даражасын торлешип, Аскер тоюшю искусстволаны коммерциялы болмагъан «Барс-Тынраууз» деген акционер биригип болганды.

– Не бла байламы эди ол тюрлюени? – Биринчиден, бизге келген тренер келгени бла байламдык. Арсен Губашев, Алим Эминов, Гис Абубов, Ангелина Пазаренко, Виолетта Шпанегель. Бизни академияда ка-

ратени кеп тюрлюсюне юйренер онг болганын себепли келген сабий кыыйналмай, кесини жан тартахан тюрлюсюн сайлар онгу болуп, бизни уллу эм жарашылуу юйюрюбюрге кыоуладдыла. Сабийлени бла жаш тюрлюе спорт бла кореширге сейирлерини кыозгъауу бизни харкюнлюк борчубузду.

– Бусагъатда сизге кеп сабий келемиди? – Хау, аланы саны 160-ча жууукду. Андан да кеп келик эдиле, жарысугъа, жарау этген залыбыз асыры гитчеден, сыйандармай кыыйналабыз, аны себепли бизге жазылыгъа кюн сайын келген сабийлени аламаймыз. Кысха заманын ичинде бу жарысуубузун да тюрлюебиз деп ушанам.

– Ача бла жалчытуу уа не халдады? – Букъдурмай айттайым, бек керекли соруюу сорудуыз. Жарысугъа, махтанарча тюрлююду хал. Жаппулары Магоммет таматалыкъ этген Физкультура эм спорт жагы бла комитет

«Есе келген тюрлюебизню тамбасы болур ючюн биригип корешебиз» кюлунадан келгенча болушды. Анга жорек ырызлыгъамы билдире, ыспас этерге сюеме. Бизни аты айтылган футболчу жашыбыз Аппайланы Хызыр, «Кавказ» токенбизни таматасы Теммоланы Мухтар, КъМР-ни жаш тюрлю ишлени жагы бла министр Азамат Ловех хар заманда да тилеклерибизге, уллу келлю болмай, болушургъа юрешедиле. Кебосюнде бизни эршиулеге кыагъшыуларыбызны кыоранларын ата-анала бла тренер кыуаумубуз тюрлюдиле. Аны ючюн, бирде, фахмулу спортчуларыбызны чыгаралмайбыз эршиулеге.

– Озган жылда уа кыалай жетишмилерибиз болганды? – Мени оюмуна кере, иги жетишилме этгенбиз. Алары спортчуларыбызны бир кыуаумун атырын энци чертип айтургъа сюеме: Жолабланы Сафия, Ангелина Пазаренко, Абдуллах Нуралиев, Габоланы Дамир, Этезланы Мансур, Хамид Алхасов. Бу спортчула каратени кеп тюрлюебизни Битурросей биринчиликюде, регионла аралы бардырылган эршиуледе да хорлап, биринчи жерлеге тийишли болгандыла. Ектемилени айтама быланы юсюнден.

Озган жылны эсепленгенде, академиябыз Элбрус районгга 276 майдал келтиргенди. Аладан 97-си 1-чи жерле ючюн, 91-и 2-чи жерле ючюн, 88-и да 3-ю жерле ючюндиле. ИММА-дан 11 чемпион бол саула, беш битеукузуму кубок, төрт кубок да эм иги техника ючюн алгъанбыз. Аладан сора да Ангелина Пазаренко сау жылны ичинде эршиуледе хорламлары

ОСМАНЛАНЫ Хыиса.

ючюн 340 минг сом кыоулу болганды. Мени оюмуна кере, жаш спортчулагъа ол бек иги болушлукчу.

– Сизни кыуандырган дагында не затды ишимизде? – Бизге быйыл атлары айтылган кыонакъла келгени бек кыуандырганды. Не да болсон, сенг тутхан ишинге, болдурган жетишмилеринге да аллай адамламы эс бурганлары эктемлендирди. КъМР-ни жаш тюрлю ишлени жагы бла министр Азамат Ловех келип, сабийле бла да таншып, алагъа эс буруп кыуандырганды. Россейден «Karate Combat» лигасыны дунияда биринчи чемпиону Тебуланы Мырзабек кыарындашы Тау-Бек бла, Элбрус району Жаш тюрлю пелатасыны таматасы Этезланы Малика, ИММА-дан, Аскер самбодан бла треплингден Москваны бла Москва областны чемпиону Рамазан Даудеву бек кыонакъла болгандыла. Академиябызны ишине былай адамламы сейирлери болганын, сёзсюс, кыуандырады. Мындан ары да ишибизге кеп салып, сейлары жорюгюе кыонакъланы да кыагъшыула турурбуз деп ушанам.

Жаш тюрлю пелатасыны таматасы Этезланы Малика, ИММА-дан, Аскер самбодан бла треплингден Москваны бла Москва областны чемпиону Рамазан Даудеву бек кыонакъла болгандыла. Академиябызны ишине былай адамламы сейирлери болганын, сёзсюс, кыуандырады. Мындан ары да ишибизге кеп салып, сейлары жорюгюе кыонакъланы да кыагъшыула турурбуз деп ушанам. Журналисттерибизге эс буруп турган журналисттерибизге да ыспас этеме. Барыбыз да бирге, эсе келген тюрлюебизню тамбасы болур ючюн, биригип корешебиз.

Ушакны **ТЕМУККУЛАНЫ Асият** бардырганды. Сурат авторунду.

Тобешиу

Тюрлю жолну сайлар мурагъа

Кеп болмай Нальчикде ишим Аю Ханифа аты Шимал-Кавказ ислам университетде. КъМР-ни Жаш тюрлю правительствосунуу бла Жаш тюрлюе ишлери жагы бла министрствосунуу, Экстремизмге кыажар араны, Муслиманланы дин управленийсыны келечилери эм студентле кыагъшыу, «тегерек стол» бардырылганды.

Тобешиуде аслам эс экстремизмден, терроризмден сакъланы ишине андан ары бардырыгъа, ол санда законланы билуге бурганды. Аны кыурагъына былай тобешиуде жаш адамлагъа игини бла аман-

на айырмгъа, аманлыкъланы юсперинден тынгылап халар билдиреге себеплик этгенлери белгилендиле. Ич ишледе урунганна законсуз кымылдууданы, ол санда терроризм бла неонацист идеологияны жайгъанлары юсперинден халаргъандыла. Андан сора да, жыйлыуда жаш адамланы кеслерине «Кёбюрек тартип мурап бла бузукъуу кыуаумла социал сетельде чакъырдыла этгенлери уллу проблема-ладан бирине саналгъанды. Аны бла бирге экстремизм эм терроризм бла байламлы материалланы жайгъанла уголовный неада административ жууахла тартиплеге болушлукъларын да эсертгендиле. Жаш

адамла экспертлерге уллу эс буруп тынгылагъандыла эм жарастхан соруларына да тынгыла жууапла алгъандыла. Ахырында ислам университетни студентлери бла преподавательлери былай тобешиуде терек-терек бардырыла турсала, иги болушгун да айтхандыла. «Клуб «Кибратуриле» республикалы проектни чеклеринде вузну мурадуна Интернетде наркотиклени эм адамны башын хайран этген башха препаратланы жайлы корешген кыоркуулу сайтаны билдире болушукъ эм аладан кенгирек турургъа юйретген семинар бардырыллыкълды.

Байламлыкъла

Газетни тансыкълан окугъудула

Жагны жылгъа «Заман» газетте жазылуу баргъанда, кыолайлары болган жашларыбызны хайрындан келгеле болушлукъланбыз. Энци аскер операцияга кыагъшхан жашларыбызны да унутмагъанбыз. Республиканы аскер комиссары подполковник Дмитрий Пахомовдан «Заманы» ары жегдире турурларын тилеген эдик.

Ата журтну кыоруулачуларыны юнюнде келди бу сурат. Аскерчи жашларыбыз «Кавказ звезда» газетинде эс ошмайдыла. 85 тиллеринде чыкълган «Заманы». Нёк дегенде гитче Ата журтлариндан толук халпарны малкъар тилде чыкълган газетден биледиле. Биз айтыркы, жагныз иги халпарла окугъуналлы турсунал! Жашланы юйлерине сау-саламат кыагъшханлары уа саулай миллетге да иги халпар болсон.

Тюшондорюу

Сауутланы кёргендиле, илшан да атхандыла

РФ-ни ФСБ-сыны КъМР-де Управленийсыны билим беруу арасында Чегем районю школларыны окуучулары, ол санда Нийкиндан да, аскерчи устаулакъаны юсюнден билим алгъандыла. Жашлагъа, ала уа аскерде кыулукъ этуге чакъырма жыл саннга жетгендиле, сауутланы кёргозотуп, хар бирини юсюнден халар айтхандыла, ЕТР-ни болуму бла шагъарей этгендиле. Дагында «Рубин» электрон тирге кероухан илшангъа атдыргъандыла. Тобешиуу ахырына аскерде кыулукъ этуину юсюнден кино кёргозотулганды.

КъМР-де Чеки управленийны келечиси Алексей Миросинченко бизге айтхачам, былай жууагъына жаш адамла бла дайым да бардырылуучудула. – Бюгюнню тобешиуу кыорууланнуу айлыгъыны чеклеринде кыурагъанды, жаш адамламы юсперинден журтну сюереге, анга кертичи болургъа юйретуге бурулгуду эмда жаш адамлагъа энци аскер операцияны магъанасы эм мурагълары аныгылагъандыла. Дагында РФ-ни ФСБ-сыны чеки аскерлерине контракт бла кыулукъ этуину жорукъларыны, ючю ведомствону вузуларына окугъунуу энчиликлерини юсперинден айтгъанды. – дегенди Алексей Миросинченко. Ол белгиленгенде, вюсп келген тюрлюе аскер-патриот нитвде юйретуге ведомство энци эс бурды. Бу ишчи чеклеринде республиканы битеуу районларын да жаш адамла бла тобешиуде дайым да кыураула, тууган журтубузну

ТИКАЛАНЫ Фатима. Сурат авторунду.

Таулу жашла – алчыла

Ата журтну кыоруулагъанланы байрамларын белгилеген кюн спортну жашларыбыз да кыуандырадыла. Есептеги шахарда жаш тюрлюе арасында Шимал-Кавказ федерал округну биринчилиги ючюн кыагъш аскер единоборстводан (ММА) эршиуле бардырылгандыла. 12-13 жыллары болгъанлары аурулукълары 48 килограм таргъанлары арасында биринчи жерни Отарланы Алихан алгъанды. Ол «Элбрус» клубда тренер Жантудуваны Азаматтын кюлунда жарау этеди. «Файд Зона» клубну келечиси Аппайланы Амир (тренери Алим Мешев) 16-17-жылыкъланы санында 65 килограм аурулукъла хорлагъанды. Энди Алихан, Амир да спортну бу тюрлюсюнден Россейни чемпионатына кыагъшырылдыла.

«Алтынны» ычындырмагъанды

Кеп болмай сумадан Кызбарлы-Малкъарны V чемпионаты бла биринчилиги втгендиле. Анда Чегем шахардан Этезланы Азамат ахшы кероухоме болдургъанды.

2006-2008 жыллада туугъанлары кыуаумунда эршиуе, ол кеси аурулукълары (80 кг) финалды чыкълды, «алтынны» ычындырмагъанды. Дагында битеулу аурулукъла да таулу жаш юмюш майдал алгъанды. Ол тренер Рустам Бегиевдева жаш тюрлюе ишине бу тюрлюе бла керешип башлагъаны эки жыл болды.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат. КУЛЧАЛАНЫ Зулфия. МАМАЙЛАНЫ Алий.

Саугалангъанланы кыуаумунда

Каратени киюкусинкай тюрлюсюнден Краснодарда «Кубанын кубугу» деген эршиуе бардырылганды. Анга кыарыны 21 региондан 350-ден аслам абдан эм гитче спортчула кыагъшхандыла. Республикабызны атында анда 10 каратени сермешедиле, ала барысы да хорламгъа итиниюклерини, усталыкларын да толук ачыкългандыла. Кеслерини аурулукъ эм жыл сан кыуаумларында комюш майдаланы Жолапаны Денил бла Максим Романюкю алгъандыла. Жаникъланы Арсен бла Артур Зиев ючюночле болгъандыла. Аланы тренерле Амурбек Кармоков, Кантемир Маршенкулов бла Будайланы Казбек юйретдиле.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан
РЕДАКЦИЯ:
ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редактору оуборбасар),
ЖАН УРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редактору оуборбасар),
ТОКЪУЛАНЫ Борис
(жууапсы секретары),
МУСУКАЛАНЫ Сакинат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
ТРАМЛАНЫ Зуухра,
УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА:
Редаторну примини – 42-63-01.
Баш редактору оуборбасары – 42-38-21, 40-84-82.
Жууапсы секретары – 40-03-24.
Секретариат – 40-93-62, Корреспонда – 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕТОМЛЕРИ:
Поштина эм правды – 42-24-02, 42-67-68.
Экономика – 42-66-73.
Културга – 42-66-76.
Социал ишле – 42-75-82, 40-59-18.
Курортла, турizm эм спорт – 40-39-93, 42-66-71.
Окуучула бла байламлыкъла жорюгюе эм жалынуу – 42-37-94.
Сурат алауу – 40-59-18.
Энци корреспондент – 42-68-72.
Операторла – 42-66-85, 40-28-97.

Редация авторла бла кыагъш журюгюемиз.
Кыл жамалыгъа рецензия этимиз ала эм артка кыагъшарыбызды.
Газетте басмадангъан материалды айтылган оюмла ресказияны оюму бла кесинимизге болдуздула. Алаа айтхалган хар зат ючюн Россей Федерацияны Басманы юсюнден законна тыншилдикле материаллары авторлары кесери жууаулады.
Редация авторла 400 гает тизгинден (машина бла жазылгъан 5-6 бет) кенюе аймады.
Кыагъш Сызваны, информация технологияны эмла асылыма коммуникацияны ишлери жагы бла федерал палатр стурасын (Республика доруу) Кызбарлы-Малкъарла управленийсыныда
2016 жылда 19 декабрле регистрация этгендик.
Регистрация номер – ПИ № ТУ07-00118. Индекс – П 5893

Газетни басмагъа «КъМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службасы жазар этгенди.
Газет «Издательство «Южный регион» ООО-ну типографиясында басмагъанганды.
Ставрополь край, Ессентуки ш., Никольский орам, 5а
Газетини несириле ташыруу ючюн КъМР-ни пошта сувьяны федерал Управленийсы жууаулады.
Телефонла: 76-01-21
Газетини роингъа сатуу ючюн КъМР-ни «Роспечать» ашкюер обществосу жууаулады.
Телефон: 42-69-34
Газетни майгъа, юч кере чыгъдыла – гечюере, орта, шабат кюнесле.

Номерте графикте кере 19,00 сагыгъа кыл салында. 20,00 сагыгъа кыл салынганды
ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАР БАНЛА:
Улбашланы Мурат – дежурный редактор, Кучукуланы Сафият, Кетчиниланы Зулфия – жууапсы секретары оуборбасарла, Гельваны Валентина (1,2-чы бет), Зезаланы Лида (3-ю бет), Амматланы Лолаза (4-чы бет) – корреспондент.
Тиражи 1877 экз. Заказ № 395
Багъасы 10 сомду.
РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:
60000, Нальчик шахар, Ленин аялы проспект 5.
электрон пошта: elbor_50@mail.ru